

Møtedato: 11.09.2024
Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:
Administrerende direktør
og sykehusledelsen

Sted/Dato:
Sandnessjøen 04.09.2024

Styresak 80-2024 Mandat for funksjons- og oppgavefordeling i Helgelandssykehuset

Styret i Helgelandssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret tar foretaksprotokollen av 30. august 2024 til etterretning.
2. Styret vedtar mandat for funksjons- og oppgavefordeling i Helgelandssykehuset.
3. Styret vedtar kommunikasjonsplanen.
4. Styret tar til etterretning saksfremlegget med de økonomiske beregninger som ligger som forutsetning for arbeidet som skal gjennomføres i mandatet.

Saksfremlegg

Bakgrunn

Styret i Helse Nord RHF behandlet styresak 82-2024 «Helgelandssykehuset, fremtidig struktur» i styremøtet 19. juni 2024. Saken pekte på endringer lokalt-, regionalt og nasjonalt de siste årene, Helgelandssykehuset HFs krevende driftssituasjon, de detaljerte vedtakene i styresak 137-2019 «Helgelandssykehuset 2025 – struktur og lokalisering», og Helse Nord's behov for omstilling. I tråd med styrets vedtak ble Helse Nord RHF i foretaks møtet med Helse- og omsorgsdepartementet den 3. juli 2024 gitt et justert vedtak om Helgelandssykehuset HFs struktur. Vedtaket åpnet for et større handlingsrom for Helse Nord RHF og Helgelandssykehuset HF med hensyn på fordeling og organisering av funksjonene, utover de somatiske akuttfunksjonene.

Foretaks møte i Helgelandssykehuset 30. august 2024 viste til at Helgelandssykehuset HF lenge har stått i en uavklart situasjon med hensyn til fremtidig tjenestetilbud. For å komme videre og bidra til større sikkerhet for pasienter, ansatte og rekrutteringsmuligheter i tillegg til økonomi, understrekte foretaks møtet viktigheten av at Helgelandssykehuset HF nå fortsetter arbeidet for å omstille og utvikle tilbudet for fremtiden. Foretaks møtet viste for øvrig til sak 5 fra protokoll fra foretaks møtet i Helse Nord RHF 3. juli 2024.

Styret i Helgelandssykehuset skal i denne saken behandle forslag til mandat og kommunikasjonsplan for den videre behandling av oppdraget som er gitt av Helse Nord.

Helgelandssykehuset bærekraft er førende for det oppdraget foretaket har fått. I dette saksfremlegget legger administrerende direktør frem en analyse av bæreevnen.

Likviditetssituasjonen og beregnet omstillingsutfordring legger grunnlaget for det oppdraget som nå gis av styret til administrasjonen og er presisert i forslag til mandat (vedlegg 1, pkt 3.4 og 5).

Økonomisk bærekraft

Foretakets omstillingsbehov defineres gjennom bæreevnen vist i bærekraftsanalyse for de kommende årene.

Bærekraftsanalysen er basert på bærekraftsanalyse fra styresak 34-2024 "Innspill til plan 2025-2028, inkludert rullering investeringsplan – Oppdatert bærekraftsanalyse". Den økonomiske prognosen for 2024 er anført virksomhetsrapport pr juni og juli 2024 (styresak 70-2024). Bærekraftsanalysen er oppdatert med nye kjente endringer for kostnader og inntekter, vist i tabell under:

Bærekraftsanalyse HSYK HF (mill kr)	2024	2025	2026	2027	2028
Vedtatt basisramme 2024	1 869,6	1 869,6	1 869,6	1 869,6	1 869,6
Styrkning HF estimat		7,2	14,4	21,5	21,5
Styrket sykehusøkonomi RNB 24	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1
Oppdatering i inntektsmodeller		-14,6	-14,6	-14,6	-14,6
Kapitalkompensasjon					
Øvrig ramme	18,3	18,3	18,3	18,3	18,3
Kvalitetsbasert finansiering	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4
ISF og andre inntekter	749,4	749,4	749,4	749,4	749,4
Sum driftsinntekter	2 660,8	2 653,4	2 660,6	2 667,7	2 667,7
Budsjetterte driftskostnader, ekskl avskrivninger	2 591,2	2 591,2	2 591,2	2 591,2	2 591,2
Kostnad HN IKT	110,3	121,3	124,8	128,3	128,3
OU - Utviklingsprosjekt 9,10,11	5,0				
Funksjon og oppgavefordeling - omstillingskostnad		5,0			
Økte leiekostnader ambulansesetonger		4,0	4,0	4,0	4,0
DMS Sør-Helgeland (ekslusive Intermediære senger)	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
Medisinerstudenter		1,0	2,0	2,0	2,0
Styrkning nødvendig vedlikehold		10,0	10,0	10,0	10,0
Andre prioriteringer og kostnadsøkninger			2,0	4,0	6,0
Sum driftskostnader ekskl. avskrivninger	2 724,5	2 750,5	2 752,0	2 757,5	2 759,5
Sum avskrivninger	54,4	59,1	63,3	63,7	63,6
Netto rente	-13,1	-7,4	-3,9	0,6	3,7
Totale kostnader	2 765,8	2 802,2	2 811,4	2 821,8	2 826,7
Økonomisk Resultat	-105,0	-148,9	-150,8	-154,1	-158,0
Vedtatt resultatkrav	47,0	47,0	47,0	47,0	47,0
Avvik fra resultatkrav, før effekter av vedtatte tiltak	-152,0	-195,9	-197,8	-201,1	-205,0
Tiltaksplan					
Tiltaksplan (Helårseffekt/planlagte tiltak)		25,0	25,0	25,0	25,0
Sum effekter tiltaksplan		25,0	25,0	25,0	25,0
Avvik fra resultatkrav, etter effekt av tiltak	-152,0	-170,9	-172,8	-176,1	-180,0

Tabellen over viser et resultat for 2024 likt prognosen pr. juli med 105,0 mill. kr. i underskudd, 152,0 mill. kr. dårligere enn det som er resultatkravet. Bærekraftsanalysen viser en omstillingsutfordring for 2025 på 170,9 mill. kr. før nye tiltak.

Kostnadsendringer i forbindelse med funksjon og oppgavefordeling er ikke tatt med i denne beregningen. Avviket fra resultatkravet for 2025 i bærekraftsanalysen over, viser et omstillingsbehov på 170,9 mill.kr. Eventuelt økte kostnader i forbindelse med funksjon og oppgavefordeling som økt tilbud innen rehabilitering, utvidet tilbud innen psykisk helse eller økte prehospitale kostnader innen pasienttransport og økt ambulanseberedskap, vil gi et økt omstillingsbehov.

Nedenfor beskrives nærmere de endringer i inntekter og kostnader som er lagt inn i bærekraftsmodellen.

Endringer inntekter

Endringene i inntektene er basert på Helse Nord sin framskrivning av basisramme fra «Budsjettbrev 2 – budsjett 2025-2028». Foretaket får en generell styrking, men blir gjennom oppdatering av inntektsmodeller trukket 14,6 mill.kr.

Kostnadsendringer

Budsjettforslag fra Helse Nord IKT viser en økning i kostnadene fra 2024 til 2025 med 11,0 mill.kr. I denne summen ligger justering av kostnader mellom foretakene og en generell realøkning på kostnadene med 10,0%. Det forventes også en økning i årene fremover, men ikke i denne størrelsen.

For OU – Utviklingsprosjekt 9,10,11 er det for 2024 brukt 5,0 mill.kr.

I forbindelse med gjennomføring av funksjons- og oppgavefordeling forventes det en omstillingskostnad i forbindelse med organisasjonsutvikling og endringer på bygg som er foreløpig estimert til 5,0 mill.kr.

DMS Sør-Helgeland inngår i foretakets ordinære klinikkstruktur fra 1.7.2024. Denne organisatoriske endringen vil ikke ha en direkte påvirkning på bærekraften, men det forventes at man gjennom ny organisering kan oppnå driftsmessige og kostnadmessige effekter i form av økt lokal pasientbehandling. En utvidelse med intermedisærseger er foreløpig ikke planlagt og er ikke hensyntatt i bærekraftsanalysen.

Foretaket har flere gamle og uhensiktsmessige ambulansestasjoner. For tiden er det i Mosjøen utlyst konkurranse på leie av ambulansestasjon. Foreløpig estimert økte kostnader i forbindelse med leie av ambulansestasjoner er på 4,0 mill.kr.

Foretaket har stort etterslep i vedlikeholdskostnadene, noe som har medført økte investeringskostnader og leiekostnader. For å unngå ytterligere brekkasjer og vedlikeholdsetterslep ønsker foretaket å øke vedlikeholdskostnadene med 10,0 mill. kr.

Helgelandssykehuset har fått i oppdrag fra UIT om å etablere desentralisert medisinerutdanning for 6. år. Det er forventet utviklingskostnader for 2025 med 1,0 mill.kr og fra og med 2026 vil tiltaket gi økte kostnader med 2,0 mill. kr. pr år. Helgelandssykehuset har søkt om styrking av budsjettet i forbindelse med behandlingen av økonomisk langtidsplan i Helse Nord, og må i påvente av et eventuelt positivt svar legge inn kostnader i egen bærekraftsanalyse.

Andre prioriteringer og styrkninger er en generell avsetning på kostnadsøkninger som foretaket erfaringsmessig får i årene fremover.

Avskrivning

Framskrivning av avskrivninger er basert på tildelte investeringsmidler for de neste årene og overordnet plan for benyttelse av disse investeringene.

Rente

Endring renter er basert på en likviditetsutvikling før nye tiltak.

Tiltaksplan

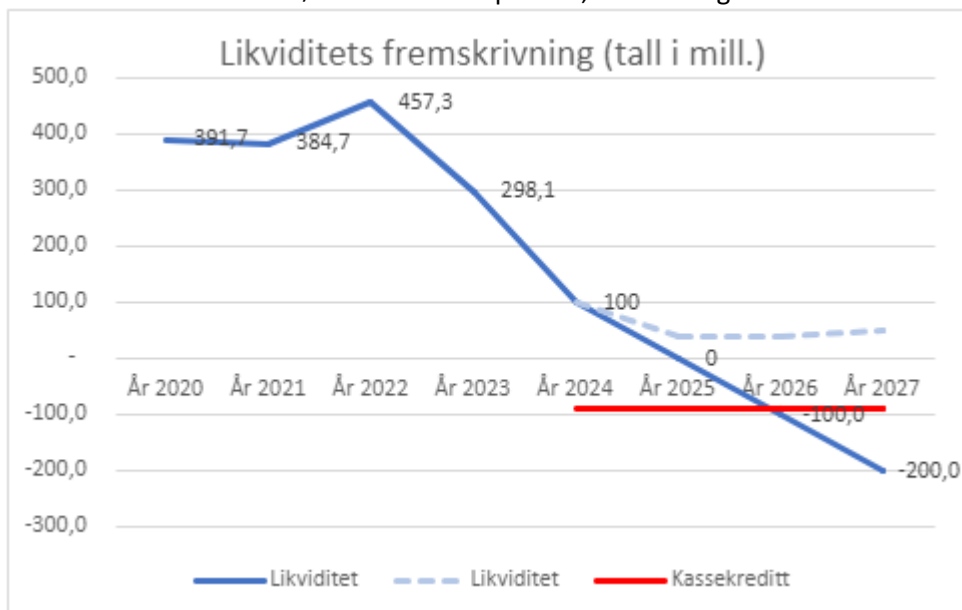
Tiltaksplan for 2024, med revidert tiltaksplan har over år og så langt for 2024 gitt lav effekt. I virksomhetsrapport 7-2024 (styresak 70-2024 vedlegg 2) er tiltakseffekten på totalt 21%. Det forventes likevel noe økt effekt av revidert tiltaksplan som er under effektivering og at de øvrige tiltakene som er satt i gang i løpet av 2024 vil gi en overgangseffekt inn i 2025. Dette er estimert til 25,0 mill.kr.

Årsverksreduksjon utgjør 69% av den totale tiltakspakken. Plan for bemanningsreduksjon er fordelt både i administrasjonen, støtteenheter og i klinisk drift. Årsverksreduksjon har 10% effekt hittil i år. Årsverksreduksjon i administrasjonen er gjennomført og forventet effekt kommer med virkning fra 1. september 2024. For å sørge for redusert årsverksforbruk i klinisk drift skal arbeidet med analyser vedrørende forsterkede tiltak styrkes. Løsningsstrategier kan være fleksibel bruk av senger på tvers av lokalisasjoner, harmonisering av bemanning, reduksjon av kapasitet, benytte lokale stordriftsfordeler på tvers av avdelinger.

Likviditet

Foretakets likviditet forverres basert på den økonomiske situasjonen. Likviditeten er på 140,0 mill.kr ved utgangen av juli måned. Med den styringsfarten vi har i dag vil likviditeten forverre seg betydelig og uten tilførsel av ekstra midler vil sannsynligvis foretakets likviditet være brukt opp i slutten av 2025. I løpet av 2026 vil sannsynligvis også kassekreditten være brukt opp.

Fremskrivning av likviditet vises i tabellen under. Likviditeten med dagens styringsfart vises i blå strek. Likviditeten vil være i 0 ved slutten av 2025. I løpet av 2026 vil også kassekreditten være brukt opp. Alternativ likviditets beregning er vist i lyseblå linje, med en forutsetning at foretaket greier å forbedre resultatet med økt tiltakseffekt på 50%, fra 2025 og i årene fremover.

Administrerende direktørs vurdering

Likviditetssituasjonen og beregnet omstillingsutfordring legger grunnlaget for det oppdraget som nå gis av styret til administrasjonen og er presisert i forslag til mandat (vedlegg 1, pkt 3.4 og 5). Omstillingsutfordringen er beregnet til 170,9 mill. kr.

Helgelandssykehuset står i en alvorlig økonomisk situasjon og arbeidet med oppdraget fra eier er en viktig del av løsningsstrategien.

Sandnessjøen, den 4. september 2024

Lena Nielsen
Administrerende direktør

Vedlegg:

1. 20240830 Foretaksmøte Helgelandssykehuset HF protokoll med vedlegg.
2. Mandat for funksjons- og oppgavefordeling i Helgelandssykehuset.
3. Kommunikasjonsplan.
4. Helgelandssykehuset HF drøftingsprotokoll 04.09.2024.